

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, психотерапії, загальної і медичної психології,
наркології та сексології

Затверджено на методичній нараді кафедри
психіатрії, психотерапії, загальної і медичної психології,
наркології та сексології
Зав.кафедри д.мед.н., професор В.В.Чугунов

“ _____ ” _____ 2015 року

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

до практичного заняття по темі «Психологічні аспекти залежної поведінки.

Питання суїцидології, танатології та евтаназії»

ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

(спеціальність «Лабораторна діагностика», спеціалізація – лікар-лаборант)

ТЕМА : Психологічні аспекти залежної поведінки. Питання суїцидології, танатології та евтаназії

Актуальність теми: Проблема залежної поведінки в результаті вживання психоактивних речовин, патологічної схильності до надцінних захоплень, порушення харчової поведінки, суїцидальна поведінка, питання танатології і евтаназії є однією з основних медико – соціальних проблем сучасного миру. Найбільш значущими чинниками, що обумовлюють зростання залежної поведінки є процеси урбанізації, стресогенні події, підвищення середньої тривалості життя, міграція населення і т. д. Залежна поведінка спричиняє за собою наслідки не тільки медичного, але і соціального порядку. Висока поширеність цієї патології, недостатньо вивчені причини залежності, залучення до залежної поведінки осіб молодого віку, значне зниження якості життя і соціального функціонування цієї категорії пацієнтів, обумовлюють актуальність даної теми.

Загальна мета: Уміти аналізувати психологічні аспекти і визначати основні форми залежної, суїцидальної поведінки, танатології і евтаназії. Уміти розпізнавати особливості психологічного реагування пацієнтів на різні захворювання, виявляти психосоматичні розлади і визначати тактику ведення пацієнта.

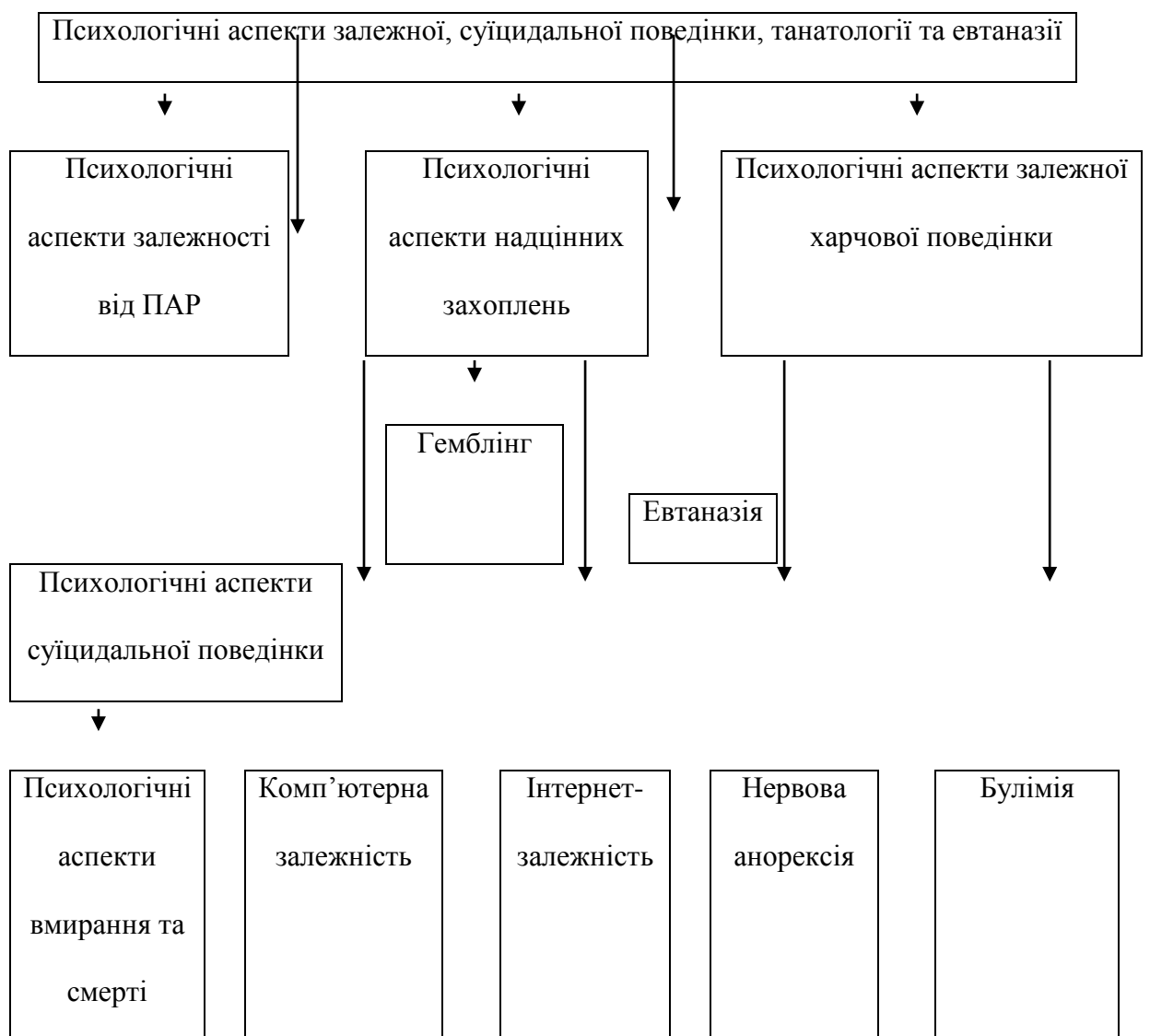
Зміст та структура заняття.

Перелік теоретичних питань:

1. Розповсюдженість та причини виникнення залежних форм поведінки

2. Психологічні особливості при основних видах хімічних аддикцій
3. Психологічні особливості при нехімічних аддикціях
4. Поняття про суїцид, його різновиди.
5. Особливості суїцидальної поведінки у соматичних хворих.
6. Особенности суїцидальної поведінки при залежностях.
7. Психологічні аспекти вмирання та смерті.
8. Евтаназія: за і проти.

ГРАФОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ЗАНЯТТЯ

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ЗАНЯТТЯ

Визначення вихідного рівня знань.

Визначення вихідного рівня знань проводиться шляхом вирішення студентами тестових завдань. Викладач перевіряє їх згідно з еталонами відповідей, обговорює результати.

Опитування за основними питаннями теми заняття.

Шляхом індивідуального опитування кожного студента за питаннями щодо теми заняття викладач має змогу визначити теоретичний рівень знань студентів. Відповіді обговорюються всіма студентами, доповнюються, поширюються під керівництвом викладача.

Самостійна робота студентів.

Студенти проводять опитування хворих за темою заняття, наділяючи увагу скаргам, анамнезу життя та захворювання, визначають основні симптоми та синдроми, які дозволяють припустити дане захворювання. Студенти визначають основні напрямки обстеження та лікування, пропонують окремі групи лікарських препаратів і дози. Під час самостійної роботи викладач коректує відповіді, обговорює різні варіанти психотерапії і фармакотерапії.

Аналіз і підсумок роботи студентів.

Підсумок заняття проводиться вирішенням підсумкового тестового контролю. Студентам пропонується вирішити тести формату КРОК-1,2. Викладач перевіряє правильність вирішення за еталонами відповідей. Проводиться аналіз роботи кожного студента на занятті.

Місце та час проведення заняття.

Заняття зі студентами проводиться на протязі запланованого часу. Заняття проводяться в учбовій кімнаті. Курація хворих відбувається в палатах відділень психіатричної лікарні.

Оснащення заняття.

1. Таблиці.
2. Схеми.
3. Набори завдань вихідного рівня.
4. Набори тестів підсумкового контролю.

План та організаційна структура заняття.

№ пп	Основні етапи заняття, їх функції та зміст	Навч. цілі в рівнях засвоєння	Методи контролю і навчання	Матеріали методичного забезпечення (контролю, наочності, інструктивності)
1.	Підготовчий етап Організаційні заходи	II	Фронтальне	П.1 актуальність теми
2.	Постановка навчальних цілей та мотивація	II	індивідуальне	П.2 навчальні цілі
3.	Контроль вихідного рівня знань, навичок, умінь:	III	усне експрес - опитування	Таблиці, малюнки, структурно-логічні
			Тестовий контроль II рівня	схеми, лікарські
			Рішення типових задач II рівня	препарати, слайди
				Питання для індивідуального опитування
				Тести та задачі II рівня
4.	Основний етап Формування професійних вмінь та навичок: 1.Оволодіння методикою проведення цілеспрямованої	III	Професійний тренінг на хворому.	Алгоритми (орієнтовані карти) для формування
			Рішення тестів та задач III рівня.	практичних навичок та вмінь.

	бесіди. 2.Сформувати вміння провести усебічне (доступного студенту рівня) обстеження статусу хворого, інтерпретувати їх дані.	III	Професійний тренінг у вирішенні нетипових клінічних ситуацій	Хворі Історії хвороби, протоколи обстеження та лікування Тести та нетипові задачі III рівня Імітаційні ігри
5. 6. 7.	Заключний етап Контроль та корекція рівня засвоєння професійних вмінь та навичок Підведення підсумків заняття (теоретичного, практичного, організаційного) Домашнє завдання (основна і додаткова література по темі)	III	Індивідуальний контроль навичок або їх результатів. Аналіз та оцінка результатів клінічної роботи Рішення нетипових задач III рівня. Тестовий контроль III рівня.	Результати клінічної роботи Задачі III рівня Тести III рівня Орієнтована карта для самостійної роботи з літературою

Література для викладачів:

1. Абрамов В.А. та інш. Медична психологія. – Донецьк, 2010. – 289 с.
2. Гавенко В.Л., Вітенко І.С., Самардакова Г.О. Практикум з медичної Психології. – Харків: Регіон-інформ, 2002 – 248с.
3. Основи загальної і медичної психології /за ред. Вітенко І.С., Чабан О.С. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2003 – 344с.
4. Медична психологія (підручник): Під заг. ред. професора І. Д. Спірної, проф. І. С. Вітенко, Дніпропетровськ, 2008.
5. Загальна та медична психологія (практикум) Під ред. професора І. Д. Спірної, професора І. С. Вітенко, Дніпропетровськ АРТ– прес, 2002.
6. Тюльпин Ю.Г. Медицинская психология, Москва “Медицина”, 2004.
7. Менделевич В.Д. Клиническая и медицинская психология, Москва “МЕДпресс–информ”, 2005.
8. Михайлов Б. В., Табачников С. И., Витенко И. С., Чугунов В. В. Психотерапия. – Харьков: ОКО, 2002.